

Blonde d'Aquitainestamboeken zetten in op uniforme beoordeling exterieur

Eén Europese standaard

Al zes jaar werken Europese stamboeken van het blonde d'Aquitaineras aan het meer uniform beoordelen van hun dieren.

Een uniformeringsbijeenkomst in Nederland legt de verschillen bloot, maar ook de vele overeenkomsten. Frans inspecteur

François Lorin: 'We praten wel allemaal over dezelfde koe.'

tekst Jaap van der Knaap

Kijken jullie alleen naar de klauwhoogte of neem je in de beoordeling ook nog de ruimte van de klauwspleet mee? De Spaanse blonde d'Aquitainespecialist Josu Payas Arberas wijst naar de klauwen van de stier Cauet Roz. Arberas is deelnemer aan een uniformeringsbijeenkomst van het

blonde d'Aquitaineras en stelt zijn vraag over klauwen aan een internationaal gezelschap van inspecteurs en foktechnici. 'We kijken naar de klauwhoek, niet naar de klauwspleet of de verdeling van de klauwen', geeft Jens Holm Danielsen aan. Danielsen, afkomstig uit Denemarken en al 25 jaar actief als stamboekinspecteur,

is de voorzitter van de werkgroep van Fierba (zie kader). 'Beoordeling van het beenwerk blijft lastig', zo ervaart Danielsen. 'Ik merk dat er tussen de Europese landen nog flinke verschillen zijn tussen de beoordeling en de waardering. Maar daarom zijn we hier ook bij elkaar, we willen gezamenlijk werken aan een Europese standaard voor het blonde d'Aquitaineras.'

Beoordelen versus waarderen

Danielsen is samen met een tiental inspecteurs en specialisten van het blonde d'Aquitaineras uit Tsjechië, Oostenrijk, Duitsland, België, Ierland, Spanje, Engeland, Frankrijk en Luxemburg naar Nederland gekomen om in de praktijk de verschillen tussen de beoordelingssystemen te overbruggen. Gezamenlijk beoordelen ze een aantal

dieren van Ed en Marjan Neerinx uit Elst. Neerinx initieerde als voorzitter van het Nederlandse blondestamboek en Fierba de bijeenkomst. Het is een unieke bijeenkomst volgens Neerinx. Niet eerder werd er in de praktijk op deze manier gediscussieerd over de beoordeling tussen de internationale inspecteurs van het blonderas. Bovendien is het initiatief dat leidde tot Fierba, (nog) niet overgenomen door andere vleesveerassen.

'Voor het beoordelen van de fijnheid van het vel moet je het vel in de flank beoordelen', zo legt Danielsen uit, wanneer een van de deelnemers het vel van de bil tussen duim en wijsvinger neemt voor een beoordeling. 'Het vel van de bil verandert met de status van bevelesheid. We willen juist dat een dier op ieder moment op dezelfde manier beoordeeld wordt.' Namens Nederland nemen blonde d'Aquitaine-inspecteur Fredie van Dijk en hoofdinspecteur CRV voor het holsteinras Arie Hamoen deel aan de bijeenkomst. 'Het exterieurrapport bestaat uit twee onderdelen', zo legt Van Dijk voor de goede orde nog even uit. 'Het deel lineair beoordelen, waarbij wordt opgeschreven hoe een lichaamskenmerk eruitziet, en het

Drie beoordelingssystemen in Europa

De Federation International des Eleveurs de la race Blonde d'Aquitaine (Fierba) is opgericht begin jaren negentig om internationaal standaarden te benoemen rondom jurering, waardering en promotie van het blonde d'Aquitaineras. In 2004 werd de organisatie nieuw leven ingeblazen en werd de belangrijkste opdracht het uniformeren van het exterieurbeoordelen. Op dit moment zijn er drie keurings-

standaarden voor de blondes in Europa: het Franse systeem, waarvan ook Spanje en Portugal gebruikmaken, het Vlaams/Nederlandse beoordelingssysteem en het Scandinavische systeem.

Zowel het Vlaams/Nederlandse als het Scandinavische systeem berusten op de lineaire beoordeling. In Frankrijk vloeien beoordelen en waarderen in elkaar over en wordt er als het ware minder 'gemeten'.

onderdeel waardering. Bij dit onderdeel wordt een waardering gegeven van de onderdelen van het dier.'

Ogen gericht op Frankrijk

Dat landen en vleesveestamboeken verschillend denken over de uiteindelijke waardering, heeft te maken met het fokdoel. 'Die verschillen in waardering zijn niet erg', geeft Danielsen aan. 'Zo hechten we in Denemarken meer waarde aan de bespiering in de achterhand dan in Spanje. Het gaat bij het uniformeren vooral om de lineaire beoordeling. Die zou voor alle landen gelijk moeten zijn. Een krom been in Denemarken is ook een krom been in Ierland, maar ook in België. Daar proberen we binnen Fierba aan te werken, omdat je met uniforme cijfers ook gegevens kunt uitwisselen voor het berekenen van fokwaarden. We zijn er al zes jaar mee bezig, maar er is nog een lange weg te gaan.'

Danielsen doelt daarmee op de deelname van het Franse stamboek aan het uniformeringsproces. 'In Frankrijk lopen het lineair beoordelen en het waarderen door elkaar heen', verduidelijkt Arie Hamoen, die voor het holsteinstamboek voorzitter is van een harmonisatiewerkgroep. 'Wanneer beoordelen en waarderen door elkaar lopen kun je internationaal cijfers lastig met elkaar vergelijken.' Het Franse holsteinstamboek volgde tot voor kort deze manier van inschrijven, maar heeft nu aangegeven zich ook te willen inspannen voor het lineair beoordelen, zo weet Hamoen. 'Dat geeft hoop op navolging door vleesveestamboeken.'

Namens Frankrijk is stamboekinspecteur François Lorin aanwezig in Elst. 'We schrijven al meer dan vijftig jaar ons vee op onze manier in. Het zal niet eenvoudig zijn om dat te veranderen. We gebruiken een keuringsstandaard waar ook stam-

boeken van andere Franse rassen mee werken. Maar erover discussiëren is alleen maar goed. We praten uiteindelijk wel allemaal over dezelfde koe.'

Tijdens de praktijksessie met dieren van Neerinx lijken de inspecteurs elkaar niet zo veel te ontlopen bij het beoordelen. Bij de uiteindelijke waardering zijn vooral op het gebied van beenwerk wél duidelijke verschillen zichtbaar. De stier Cauet Roz (v. Ublond) krijgt van Danielsen in eerste instantie 81 punten, terwijl Fredie van Dijk en ook de Fransman Lorin flink hoger inzetten.

'Ik zou het beenwerk 85 punten geven vanwege de goede beenstand, het fijne bot en de hoge klauwen', beargumenteert Van Dijk. 'Ik vind het rechter voorbeen te ver naar buiten staan, daar straf ik hem op', biedt Danielsen tegenstand en hij vervolgt: 'In Denemarken is het beenwerk van het blonderas gemiddeld sterker dan in Frankrijk en Nederland. Daarom zet ik lager in.'

Fokdoelen verschillend

Na de discussie over beenstand – Danielsen verhoogt uiteindelijk zijn beenstandscore naar 84 – legt Danielsen nogmaals uit dat het uiteindelijk niet gaat om de totaalwaardering. 'Dat de fokdoelen per land verschillend zijn, dat is logisch gezien verschillende marktomstandigheden. Waar het om draait, is het lineair beoordelen. Wanneer we dat uniformeren, kunnen we cijfers vergelijken. Maar we kunnen niets zonder het moederland Frankrijk. Dat moet mee willen doen. Het uiteindelijke doel is dat we een lijst maken van kenmerken die we allemaal op dezelfde manier beoordelen. Ik durf geen tijdstip te noemen, maar ik hoop dat dat binnen nu en drie jaar gaat lukken. De blonde is geen louter Frans ras, er lopen inmiddels 6000 blondedieren in Spanje en 12.000 in Nederland. De blonde is een Europees ras en verdient daarom een Europese standaard.'

De Europese inspecteurs aan het werk tijdens de uniformering in Elst

